

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 21. juni 2019
(OR. en)

10416/19

SOC 496
EMPL 384
ECOFIN 649
EDUC 328
SAN 310
GENDER 30
ANTIDISCRIM 20

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanters Komité/Rådet

Vedr.: Velfærdsøkonomi
- Note (med henblik på at styre ministrenes debat)

Vedlagt følger til delegationerne ovennævnte note med henblik på samlingen i EPSCO-Rådet den 8. juli 2019.

Velfærdsøkonomi

Europa står over for store udfordringer og muligheder, der hænger sammen med ændringer, der er drevet af globalisering, klimaforandringer, teknologisk udvikling, nye former for arbejde og demografiske ændringer som følge af længere forventet levetid og lave fødselstal. I denne forbindelse er modstandsdygtighed og evne til hurtigt at tilpasse sig ændringer på alle niveauer i samfundet, herunder i forvaltningen og erhvervslivet, vigtigere end nogensinde.

For at kunne reagere på denne udvikling og opnå en bæredygtig og inklusiv vækst i et miljø i hastig forandring er vi nødt til at fremme vores europæiske sociale model, der sætter alle mennesker i stand til at få indflydelse. Det er vores komparative fordel i den stigende globale konkurrence. EU bør sigte mod at blive den mest konkurrencedygtige økonomi med den største sociale sammenhængskraft i verden.

Debatten om EU's sociale dimension har stået på i årevis. Der er blandt EPSCO-ministrene bred enighed om betydningen af EU's sociale dimension og behovet for at styrke dens rolle i EU's politiske drøftelser, herunder inden for rammerne af det europæiske semester. Til tider synes den sociale dimension dog stadig at være noget underordnet i forhold til andre EU-politikområder.

Kommissionen har iværksat mange vigtige initiativer til fremme af den sociale dimension, hvoraf den vigtigste er den europæiske søjle for sociale rettigheder. Sidstnævnte var en vigtig milepæl i bestræbelserne på at sætte den sociale dimension højere på EU's politiske dagsorden og knytte de økonomiske og sociale dimensioner tættere sammen. Det finske formandskab ønsker at fortsætte og uddybe den debat, der blev indledt med den europæiske søjle for sociale rettigheder, og har til hensigt at gennemføre indgående overvejelser om velfærdsøkonomi og de gensidigt forstærkende forbindelser mellem menneskers velfærd og bæredygtig økonomisk vækst.

EU's eksistensberettigelse som nedfældet i traktaten er at sikre respekt for den menneskelige værdighed og fremme befolkningernes velfærd.

Menneskers velfærd og bæredygtig økonomisk vækst er ikke modstridende mål. OECD har gennemført omfattende undersøgelser af emnet velfærdsøkonomi¹, som viser, at menneskers velfærd og bæredygtig økonomisk vækst er gensidigt forstærkende. Fremme af velfærd og forebyggelse af sygdomme og social udstødelse har stor betydning set fra et menneskeligt perspektiv, men er også vigtige for at mindske de fremtidige offentlige udgifter, øge produktiviteten og forlænge arbejdslivet. Menneskers velfærd har en værdi i sig selv, men er også afgørende for økonomien. Dette er *velfærdsøkonomiens primære målsætning*.

Velfærdsøkonomien er et bredt begreb, der omfatter social-, beskæftigelses-, ligestillings-, sundheds- og uddannelsespolitiske foranstaltninger. Den understreger betydningen af en horisontal tilgang. Nedbrydning af siloer gennem tværsektorielt samarbejde er afgørende for, at velfærdsøkonomien kan udfolde sit fulde potentiale. Samarbejde styrker videngrundlaget og skaber synergier og et uudnyttet potentiale, der skal udnyttes for at maksimere de positive langsigtede virkninger af de politiske beslutninger.

Foranstaltninger til støtte for velfærd og større socioøkonomiske muligheder kan slå igennem med betydelige forsinkelser, og deres bidrag til økonomien er ofte vanskelig at vurdere præcist. Det gør det vanskeligt at inkludere velfærdsinvesteringer i finanspolitikken, især under en økonomisk afmatning. Dette kan imidlertid resultere i alvorlige negative spillovereffekter og en forværring af de grundlæggende økonomiske forhold.

Selv om BNP kan bruges til at måle markedsmæssig produktion og give et fingerpeg om en økonomi på et givet tidspunkt, giver det ikke et samlet billede af borgernes velfærd. Evidensbaseret politikudformning kræver anvendelse af en bred vifte af indikatorer og omfattende konsekvensanalyser og et langsigtet perspektiv.

¹ Sammenfatning af OECD's papir findes i ST 10414/19, og OECD's baggrundspapir findes i ST 10414/19 ADD 1.

Velfærdsøkonomi er en tilgang, der

- *øger vores forståelse af, hvordan menneskers velfærd styrker produktiviteten, skaber økonomisk vækst, øger beskæftigelsen og forbedrer den finanspolitiske bæredygtighed*
- *fremhæver betydningen af omfattende konsekvensanalyser, hvorved der sikres en evaluering af, hvordan lovgivningsmæssige og politiske foranstaltninger påvirker borgernes velfærd*
- *fremhæver velfærden som en værdi i sig selv og som en kilde til samfundsmæssig modstandsdygtighed og stabilitet, som også er til gavn for virksomhederne og tiltrækker investeringer.*

Velfærdsøkonomien kræver hverken nye kompetencer eller nødvendigvis nye strukturer for EU, men snarere en bedre udnyttelse af de eksisterende. Den understreger betydningen af at fortsætte på de områder, hvor EU har et mandat, f.eks. sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen og ligestilling mellem kønnene.

Ud over denne direkte kompetence påvirker EU borgernes velfærd på forskellige måder. EU påvirker velfærden gennem lovgivning på andre politikområder, gennem det europæiske semester, som omfatter økonomiske, beskæftigelsesmæssige, sociale og sundhedsmæssige politikker, og gennem fremme og udveksling af bedste praksis. Borgernes velfærd har betydelige spillovereffekter på tværs af grænserne, ikke kun gennem vækst, men også gennem økonomisk og samfundsmæssig stabilitet, hvilket gør den yderst vigtig for EU's fremtid. Hvis EU ikke ses som årsag til øget velfærd blandt befolkningen, vil det miste den offentlige opbakning.

En af de største udfordringer, som EU står over for, er den tiltagende ulighed i medlemsstaterne. Ulighed forårsager et betydeligt tab af menneskeligt og økonomisk potentiale, både nationalt og på EU-plan. Flere muligheder for opadgående social mobilitet støtter den opadgående sociale og økonomiske konvergens, som EU har brug for.

I lyset af ovenstående opfordres ministrene til at overveje følgende spørgsmål:

- 1) Hvad mener du om at styrke velfærdsøkonomien som en retningslinje for politikudformning og beslutningstagning?
 - 2) Hvordan bør EU's politikudformning og beslutningstagning udvikles for at styrke forbindelsen mellem den økonomiske politik og velfærdspolitikkerne?
 - 3) Et langsigtet mål er at styrke velfærdsprincipperne i hele EU. Hvad bør være de første skridt?
-